

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 7. februara 2022. godine
Br.ref.:RK 1936/22

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI165/20

Podnosilac

Kurtesh Veliu

**Ocena ustavnosti presude Apelacionog suda
AC. br. 1980/2020 od 24. juna 2020. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Kurtesh Veliu (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), sa prebivalištem u Gnjilanu, koga zastupa Bardhosh Dalipi, advokat.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu [AC. br. 1980/2020] Apelacionog suda Republike Kosovo od 24. juna 2020. godine (u daljem tekstu: Apelacioni sud).
3. Osporena presuda je dostavljena podnosiocu zahteva 10. avgusta 2020. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporene presude, kojom se navodi da su podnosiocu zahteva povređena prava zagarantovana članovima: 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32. [Pravo na pravno sredstvo], 54. [Sudska zaštita prava] i 102. [Opšta načela sudskog sistema] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članovima 6. [Pravo na pravično suđenje] i 13. [Pravo na delotvorni pravni lek] Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 20. [Odluke] i 22. [Procesuiranje podnesaka] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 23. oktobra 2020. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 2. novembra 2020. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Safeta Hoxhu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Bekim Sejdiu (predsedavajući), Selvete Gërxhaliu Krasniqi i Gresa Caka-Nimani (članice).
8. Dana 10. novembra 2020. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva. Istog dana, Sud je dostavio kopiju zahteva Apelacionom sudu.
9. Dana 10. novembra 2020. godine, Sud je tražio informacije od Osnovnog suda u Gnjilanu da potvrdi datum prijema osporene presude Apelacionog suda od strane podnosioca zahteva.
10. Dana 18. novembra 2020. godine, Osnovni sud u Gnjilanu je obavestio Sud da je osporena presuda dostavljena zastupniku podnosioca zahteva 10. avgusta 2020. godine.
11. Dana 25. maja 2021. godine, na osnovu tačke 1.1 stava 1 člana 9. (Prevremeni istek mandata) Zakona i pravila 7 (Ostavka na dužnost sudije) Poslovnika, sudija Bekim Sejdiu je podneo ostavku na mesto sudije u Ustavnom sudu.

12. Dana 27. maja 2021. godine, predsednica Suda, Arta Rama-Hajrizi, je odlukom KSH 165/20, imenovala sudiju Radomira Labana za člana Veća za razmatranje umesto sudije Bekima Sejdiua.
13. Dana 31. maja 2021. godine, predsednica Suda, Arta Rama-Hajrizi, je odlukom br. KK 160/21 utvrdila da se sudija Gresa Caka-Nimani imenuje za predsedavajuću u Većima za razmatranje u slučajevima u kojima je imenovana za članicu Veća, uključujući i ovaj slučaj.
14. Dana 26. juna 2021. godine, na osnovu stava 4, pravila 12 Poslovnika i odluke Suda KK-SP 71-2/21 od 17. maja 2021. godine, sudija Gresa Caka-Nimani je preuzela dužnost predsednice Suda, dok je na osnovu tačke 1.1 stava 1, člana 8. (Istek mandata sudije) Zakona, predsednica Arta Rama-Hajrizi okončala mandat predsednice i sudije Ustavnog suda.
15. Dana 19. januara 2022. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

16. Podnosilac zahteva je bio zaposlen u opštini Gnjilane do penzionisanja 3. septembra 2015. godine.
17. Dana 3. maja 2019. godine, podnosilac zahteva je 3. maja 2019. godine podneo Opštini Gnjilane zahtev za isplatu tri plate i dve prateće (mesečne) penzije.
18. Dana 5. septembra 2019. godine, podnosilac zahteva je protiv tužene opštine Gnjilane podneo tužbu Osnovnom sudu u Gnjilanu, kojom je na ime jubilarne nagrade tražio isplatu tri plate i dve prateće (mesečne) penzije, u ukupnom iznosu od 2.838,06 €. sa zakonskom kamatom od 8% (osam odsto).
19. Dana 22. januara 2020. godine, Osnovni sud u Gnjilanu je, presudom C. br. 793/2019, odbio, kao neosnovanu, tužbu podnosioca zahteva zbog zastarevanja zahteva, pozivajući se na član 87. Zakona [br. 03/L-212] o radu (u daljem tekstu: Zakon o radu).
20. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je, nezadovoljan gore navedenom presudom, uložio žalbu Apelacionom sudu, zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava. Opština Gnjilane je, takođe, kao tužena u ovom slučaju, uložila žalbu Apelacionom sudu, zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.
21. Dana 24. juna 2020. godine, Apelacioni sud je, presudom AC. br. 1980/2020, odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio presudu Osnovnog suda.

22. Dana 26. avgusta 2020. godine, podnosilac zahteva je preko Kancelarije Glavnog državnog tužioca tražio da se Vrhovnom sudu podnese zahtev za zaštitu zakonitosti, navodeći povredu zakonskih odredbi.
23. Dana 1. oktobra 2020. godine, Kancelarija Glavnog državnog tužioca je, obaveštenjem KMLC. br. 108/2020, odbila predlog podnosioca zahteva sa sledećim obrazloženjem: *“Nakon razmatranja vašeg podnesenog predloga i ostalih spisa predmeta, obaveštavamo vas da Kancelarija Glavnog državnog tužioca nije usvojila vaš predlog, jer u ovom predmetu nema zakonske osnove za podnošenje zahteva o zaštiti zakonitosti po članu 247.1 tačka b) Zakona o parničnom postupku”*.

Navodi podnosioca

24. Podnosilac zahteva navodi da su mu redovni sudovi povredili prava zagarantovana članovima 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata] 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32. [Pravo na pravno sredstvo], 54. [Sudska zaštita prava] i 102. [Opšta načela sudskog sistema] Ustava i članovima 6 [Pravo na pravično suđenje] i 13 [Pravo na delotvorni pravni lek] EKLJP-a.
25. Podnosilac zahteva navodi: *“Sudovi dveju instanci su konstatovali da se tužbeni zahtev tužioca mora odbiti kao neosnovan zbog navodne zastarelosti zahteva prihvatajući navod zastupnika tužene, dok smo u vezi sa ovim navodom (zastara zahteva) na sednici sudskog pretresa održane 21.01.2020. godine, kao i u podnetoj žalbi predstavili naše obrazloženje u vezi sa ovim pitanjem jer se u konkretnom slučaju ne može govoriti o zastarelosti zahteva zbog toga što član 87. Zakona o radu, a i u celini ovaj zakon određuje prava i obaveze radnog odnos sve dok je radnik u radnom odnosu dok je u ovom slučaju tužilac penzionisan i ostvarenje prava traži nakon okončanja radnog odnosa - penzionisanja, zasnivajući se na Kolektivni Ugovor pred-univerzitetskog obrazovanja, odnosno na član 36, stav 9. Pod-stav 9.3. kolektivnog ugovora pred-univerzitetskog obrazovanja, kao i člana 36. stav 10. ovog ugovora, a ovaj ugovor nijednom odredbom ne predviđa neki određeni rok o ostvarenju jubilarne nagrade i pratećih plata prilikom penzionisanja, nego naprotiv obavezuje poslednjeg poslodavca da mu prilikom penzionisanja, nezavisno od zahteva penzionisanog radnika, naknadi jubilarnu nagradu i prateće plate odnosno da mu ostvari pravo koje mu pripada, stoga je neopravdavajuće da, umesto da ispašta tužena zbog nedelovanja, odnosno ne sprovođenja zakona – kolektivnog ugovora pred-univerzitetskog obrazovanja, naprotiv presudama sudova obe instance ispašta tužilac zbog navodne zastarelosti zahteva odbijanjem njegovog tužbenog zahteva, odnosno neostvarenjem subjektivnog prava koje mu pripada”*.
26. Podnosilac zahteva dalje navodi da su redovni sudovi pogrešno tumačili član 87. Zakona o radu, zato što po njemu rok zastarevanja zahteva počinje da teče od dana podnošenja zahteva, a ne od dana penzionisanja, pa je usled toga, njegov zahtev u roku u smislu člana 87. Zakona o radu.

27. U tom smislu, podnosilac zahteva navodi da je odluka o priznavanju prava na starosnu penziju platiša doprinosa doneta 27. oktobra 2016. godine od strane Ministarstva rada i socijalne zaštite, dok je prema njegovim rečima, zahtev za isplatu ovih plata podneo opštini Gnjilane 3. maja 2019. godine, dok je tužbu podneo sudu 5. septembra 2020. godine koja je po njemu u roku koji je propisan u članu 87. Zakona o radu.
28. Pored gore navedenih navoda, podnosilac zahteva dodaje: *“Stoga, polazeći od činjenice da je u vezi ovog predmeta vrednost objekta spora, odnosno tužbeni zahtev tužioca bila 2.838.06 € i na osnovu člana 211.2. Zakona o parničnom postupku, revizija kao vanredni pravni lek nije dozvoljena u sporovima ako vrednost objekta spora ne prelazi 3000 €, tužilac je iskoristio zakonsku mogućnost predviđenu članom 245. stav 1. pod-stav b), članom 246. kao i članom 247. Zakona o parničnom postupku i u vezi ovog predmeta se obratio Kancelariji glavnog državnog tužioca u Prištini uz predlog o podizanju zahteva za zaštitu zakonitosti u Vrhovnom sudu Kosova u Prištini, protiv presude Ac. br. 1980/2020 od 24.06.2020. godine Apelacionog suda Kosova u Prištini i presude C. br. 793/2019 od 22.01.2020. godine Osnovnog suda u Gnjilanu, opšti departman, zbog suštinske povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, dok smo od Kancelarije glavnog državnog tužioca obavešteni da nakon razmatranja podnesenog predloga i ostalih spisa predmeta, predlog nije usvojen jer u ovom predmetu nema zakonske osnove za podnošenje zahteva za zaštitu zakonitosti po članu 247.1 tačka b) Zakona o parničnom postupku”.*
29. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda: *“I. DA SE USVOJI zahtev; II. DA SE KONSTATUJE da je bilo povrede člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]; člana 32. [Pravo na pravno sredstvo]; člana 54. [Sudska zaštita prava]; člana 102. [Opšta načela sudskog sistema]; člana 22. [Direktna primena međunarodnih sporazuma i instrumenata]; člana 6. [Pravo na pravično suđenje]; i člana 13. [Pravo na delotvorni pravni lek] Evropske Konvencije o ljudskim pravima. III. DA SE PROGLASE nevažećim presuda Ac. br. 1980/2020 od 24.06.2020. godine Apelacionog suda Kosova u Prištini i presuda C. br. 793/2019 od 22.01.2020. godine Osnovnog suda u Gnjilanu, Opšti departman, Divizija za civilna pitanja. IV. DA SE VRATI presuda C. br. 793/2019 od 22.01.2020. godine Osnovnog suda u Gnjilanu, Opšti Departman, Divizija za civilna pitanja na ponovno suđenje”.*

Prihvatljivost zahteva

30. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.
31. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnale sudu na zakonit način.

[...]

7. *Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom“.*

32. Sud se dalje poziva na članove 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 48
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”.

33. Što se tiče ispunjavanja ovih uslova, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana koja osporava akt javnog organa, odnosno presudu [AC. br. 1980/2020] Apelacionog suda od 24. juna 2020. godine, primljenu 10. avgusta 2020. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom i podneo je zahtev u zakonom utvrđenom roku.
34. Međutim, pored ovih uslova, Sud takođe treba da razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane u pravilu 39 [Kriterijum o prihvatljivosti], odnosno pod-pravilu (2) Poslovnika, koje propisuju:
- “(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.*
35. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četrnog stepena“; (ii) navodi kategorisani „odsustvom očigledne ili evidentne povrede“; (iii) navodi koji su „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“; i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi” (vidi, slučajeve ESLJP-a: *Kemmachev protiv Francuske*, zahtev br. 17621/91, kategorija (i), *Mentzen protiv Litvanije*, zahtev br. 71074/01, kategorija (ii) i *Trofimchuk protiv Ukrajine*, zahtev b. 4241/03, kategorija (iii)).
36. U smislu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno, ocenjujući da li je isti očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će se prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanu u ovom zahtevu i na odgovarajuće navode podnosioca zahteva, pri čijoj oceni će Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u

skladu sa kojima je, prema članu 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.

37. S tim u vezi, Sud podseća da podnosilac zahteva navodi da su mu osporenim presudom povređena ustavna prava zagarantovana članovima 31, 32, 54. i 102. Ustava i članovima 6. i 13. EKLJP-a.
38. U tom smislu, Sud primećuje da se suština žalbe podnosioca zahteva odnosi na: (i) način tumačenja i primenu materijalnog prava, zato što član 87. Zakona o radu nije pravilno tumačen i pogrešno je primenjen prilikom odbijanja njegovog zahteva, kao zastarelog, i nesprovođenje člana 36, stavova 9. i 10. Kolektivnog ugovora o preduniverzitetskom obrazovanju; (ii) navod o uskraćivanju pravnih sredstava, i (iii) navode o drugim povredama ustavnih prava.

Što se tiče navoda pod tačkom (i) – način tumačenja i primene materijalnog prava

39. Sud prvo podseća na svoj opšti stav da pravično i potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja, kao i relevantna tumačenja zakonskih odredbi zakona, po pravilu spadaju u nadležnost redovnih sudova. Uloga Ustavnog suda je da obezbedi poštovanje standarda i prava zagarantovanih Ustavom, te, shodno tome, ne može da deluje kao sud „četrtoeg stepena“ (vidi, u vezi sa doktrinom „četrtoeg stepena“, slučaj br. ESLJP-a: *Garcia Ruiz protiv Španije* [VV], br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28).
40. S tim u vezi, Sud naglašava da je tumačenje materijalnog i procesnog prava primarni zadatak i da spada u nadležnost redovnih sudova (pitanje zakonitosti). Uloga Ustavnog suda je samo da utvrdi da li su efekti takvog tumačenja u skladu sa ustavnim normama i standardima.
41. U ovom konkretnom slučaju, Sud se poziva na relevantne delove presude [AC. br. 1980/2020] Apelacionog suda, kao krajnje instance u ovom građanskom slučaju, i primećuje da je isti detaljno opravdao razloge za odbijanje nekih od zahteva koje je podnosilac izneo u tužbenom zahtevu, i obrazložio sledeće: *“Nakon ocene iznetih dokaza, sud je našao da se tužba tužioca mora odbiti kao zakonski neosnovana zbog zastarelosti zahteva, shodno članu 87. Zakona o radu. U konkretnom slučaju, tužilac je tužbu za jubilarnu nagradu i prateće plate nakon penzionisanja podneo dana 05.09.2019. godine, dok je istom radni odnos na osnovu rešenja po snazi zakona prekinut dana 03.09.2015. godine, što znači da je zahtev zastareo”*.
42. Sud dalje primećuje da u vezi sa ovim obrazloženjem/ocenom koju podnosilac zahteva osporava, Apelacioni sud je došao do ovog zaključka nakon što je izveo sledeće dokaze: uverenje [06-061-33928] izdato od strane opštine Gnjlane, odluku od 27. oktobra 2016. godine o priznavanju prava na penziju, platni spisak od 31. avgusta 2015. godine i rešenje o prestanku radnog odnosa.

43. U tom smislu, Sud primećuje da član 87. [Rok zastarevanja] Zakona o radu propisuje sledeće: *“Svi zahtevi iz radnog odnosa zastarevaju u okviru roka od tri (3) godine od dana podnošenja zahteva”*.
44. Stoga, kao što se može videti iz gore navedenog obrazloženja, Sud primećuje da je Apelacioni sud rešio sve navode podnosioca zahteva u skladu sa zakonodavstvom na snazi, opravdavajući pitanje zašto u njegovom slučaju nije moglo dalje da se prosledi sa slučajem kao rezultat zastarevanja zahteva primenjujući relevantne odredbe Zakona o radu koje je smatrao relevantnim u odnosu na okolnosti ovog slučaja.
45. Sud primećuje da podnosilac zahteva navodi *„nesprovođenje člana 36, stavova 9. i 10. Kolektivnog ugovora o preduniverzitetском obrazovanju”*, zato što, prema njemu, poslednje navedeni ne predviđa neki određeni rok za podnošenje zahteva za ostvarivanje jubilarne nagrade i pratećih plata. S tim u vezi, Sud ističe da je određivanje roka tužbe podnosioca zahteva, zasnivajući se na relevantno zakonodavstvo u ovom slučaju, odnosno na Zakon o radu, u skladu sa načelom *„hijerarhije pravnih akata”*, jer su relevantni sudovi ocenili da je pitanje zastarevanje zahteva podnosioca regulisano članom 87. Zakona o radu.
46. U tom kontekstu, Sud podseća da on sam ne može postati činjenični sud i pokazati redovnim sudovima koji bi bio najprikladniji način primene materijalnog prava, jer takva nadležnost, po pravilu, pripada sudovima redovne nadležnosti. Sud ističe da može intervenirati samo kada je obrazloženje odluka redovnih sudova krajnje proizvoljno i neopravdano, a u konkretnim okolnostima nemamo očigledno proizvoljne ili neopravdane odluke.
47. Stoga, Sud na osnovu gore navedenih razmatranja smatra da je podnosilac zahteva jednostavno nezadovoljan ishodom postupka pred redovnim sudovima, međutim njegovo nezadovoljstvo samo po sebi ne može da podstakne obrazloženu tvrdnju o povredi osnovnih prava i sloboda zagarantovanih Ustavom (vidi, slučaj ESLJP-a: *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21).
48. U tom smislu, Sud, posmatrajući postupak u celini, u smislu svetla za *„pravično suđenje”* smatra da ovaj navod podnosioca zahteva spada u prvu kategoriju (i), navoda *„četvrtog stepena”*, dakle, isti, Sud, kao takav, na ustavnoj osnovi proglašava očigledno neosnovanim i stoga neprihvatljivim, u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika.

Što se tiče navoda pod tačkom (ii) – pravna sredstva

49. Pored toga, Sud primećuje da je podnosilac zahteva pokušao da podnese zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu preko Kancelarije Glavnog državnog tužioca uz sledeće obrazloženje: *“Nije bilo moguće da se podnese zahtev za reviziju, kao vanredno pravno sredstvo, Vrhovnom sudu, ali je iskoristio zakonsku mogućnost predviđenu članom 245. stav 1. tačka b) člana 246. kao i članom 247. Zakona o parničnom postupku, obraćajući se Kancelariji*

Glavnog državnog tužioca, sa predlogom da se zahtev za zaštitu zakonitosti podigne u Vrhovnom sudu protiv osporene presude Apelacionog suda AC. br. 1980/2020. godine od 24. juna 2020. godine i presude Osnovnog suda C. br. 793/19, od 21. januara 2020. godine”.

50. Sud primećuje da je Kancelarija Glavnog državnog tužioca, obaveštenjem KMLC. br. 108/2020 od 22. januara 2020. godine, odbila predlog podnosioca zahteva uz obrazloženje da nije našao dovoljan pravni osnov da podigne takav zahtev Vrhovnom sudu.
51. S tim u vezi, Sud je, na osnovu prakse ESLJP-a, u mnogim svojim slučajevima naglasio da se pravno sredstvo, koje nije u direktnoj diskreciji podnosilaca zahteva da iscrpe protiv sudske odluke, ne može smatrati delotvornim pravnim sredstvom (vidi, Ustavni sud, u slučaju KI215/19, podnosilac zahteva: *Fekë Kuçi*, rešenje o neprihvatljivosti od 15. jula 2020. godine, stav 45, gde se navodi: “... zahtev za zaštitu zakonitosti koji je podnet državnom tužiocu je pravno sredstvo koje nije neposredno dostupno podnositeljki zahteva, već zavisi od "posrednika", a u konkretnom slučaju "posrednik" je državni tužilac, i ono se, kao takvo, ne razmatra od strane Suda (vidi, slučaj ESLJP-a: *Tanase protiv Moldacije*, [VV], stav 122).
52. Stoga, u ovim okolnostima, Sud, na osnovu standarda postavljenih u svojoj sudskoj praksi u sličnim slučajevima i sudskoj praksi ESLJP-a, utvrđuje da i ovaj navod podnosioca zahteva spada u treću kategoriju (iii) „*nepotkrepljenih ili neobrazloženih*“ navoda, stoga ih Sud, kao takve, na ustavnoj osnovi proglašava očigledno neosnovanim i shodno tome, neprihvatljivim, u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika.

Što se tiče drugih navoda pod tačkom (iii)

53. Što se tiče navoda podnosioca zahteva o povredi prava zagwarantovanih članovima 22, 54. i 102. Ustava, Sud podseća da, prema konsolidovanoj sudskoj praksi ESLJP-a, Sud proglašava zahtev neprihvatljivim kao očigledno neosnovan u skladu sa uslovom (iii), „*nepotkrepljeni ili neobrazloženi*“ navodi kada je ispunjen jedan od dva karakteristična uslova, odnosno:
 - a) kada podnosilac zahteva samo citira jednu ili više odredaba Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući pritom kako su one povređene, osim ako je to očigledno iz činjenica i okolnosti slučaja (vidi, s tim u vezi, slučaj ESLJP-a: *Trofimchuk protiv Ukrajine* (odluka) br. 4241/03 od 31. maja 2005. godine, vidi takođe *Baillard protiv Francuske* (odluka) br. 6032/04 od 25. septembra 2008. godine);
 - b) kada podnosilac zahteva propusti ili odbije da predoči materijalne dokaze kojima bi potkrepio svoje navode (to naročito vazi za odluke sudova ili drugih domaćih vlasti), osim ukoliko postoje izuzetne okolnosti koje su van njegove kontrole i koje ga sprečavaju da to učini (npr.: ako zatvorske vlasti odbiju da predoče Sudu dokumente iz spisa predmeta zatvorenika o kome je reč) ili ako Sud sam ne odluči drugačije (vidi, slučaj: KI166/20,

podnosilac zahteva: *Ministarstvo rada i socijalne zaštite*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. januara 2021. godine, stav 42).

54. Što se tiče ovih navoda, Sud primećuje da podnosilac zahteva samo pominje relevantne članove, ali ne razrađuje dalje o tome kako je i zašto došlo do povrede ovih relevantnih članova Ustava. Sud podseća da je dosledno isticao da samo pozivanje i pominjanje članova Ustava i EKLJP-a nije dovoljno da se pokrene argumentovana tvrdnja o povredi Ustava. Kada navode takve povrede Ustava, podnosioci zahteva moraju dati obrazložene navode i ubedljive argumente (vidi, u ovom kontekstu, slučajeve Ustavnog suda KI136/14, podnosilac zahteva: *Abdullah Bajqinca*, rešenje o neprihvatljivosti, stav 33; KI187/18 i KI11/19, podnosilac zahteva: *Muhamet Idrizi*, rešenje o neprihvatljivosti od 29. jula 2019. godine, stav 73, i najnoviji slučaj KI125/19 podnosilac zahteva: *Ismajl Bajgora*, rešenje o neprihvatljivosti od 11. marta 2020. godine, stav 63).
55. Stoga, Sud utvrđuje da što se tiče navoda podnosioca zahteva o povredi prava zagarantovanih ovim članovima Ustava, zaključuje da zahtev treba da se proglasi očigledno neosnovanim, zato što se ovi navodi smatraju navodima koji pripadaju kategoriji (iii) „*nepotkrijepljenih ili neobrazloženih*“ navoda, jer podnosilac zahteva samo pominje ove odredbe Ustava, ne objašnjavajući kako su one povređene.

Zaključak

56. Ukratko, Sud utvrđuje da su navodi podnosioca zahteva o povredi prava zagarantovanih gore navedenim članovima Ustava i EKLJP-a očigledno neosnovani, jer se smatraju navodima koji spadaju u prvu kategoriju (i) „suda četvrtog stepena“ i treću kategoriju (iii) „*nepotkrepljenih ili neobrazloženih*“ navoda na ustavnim osnovama.
57. Stoga, Sud zaključuje da zahtev, u celini, treba da se proglasi kao očigledno neosnovan, i shodno tome, neprihvatljiv, na ustavnim osnovama, u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Republike Kosovo, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i pravilom 39 (2) Poslovnika, dana 19. januara 2022. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka Nimani